

A BOHEMIA FOLYÓIRAT 2008/1–4. ÖSSZEVONT SZÁMÁNAK MELLÉKLETE

idején. Először ugyanis a *Kétezer szó* fogalmazta meg nyíltan a fenyegető veszélyt: „Az utóbbi időben nagy nyugtalanságot kelt az a lehetőség, hogy fejlődésünkbe külföldi erők avatkozhatnak be. Szemtől szemben a túlerővel nem tehetünk egyebet, mint hogy tiszteleggel kitartunk álláspontunk mellett, s nem kezdeményezünk. Kormányunknak tudomására hozhatjuk, hogy ha kell, fegyverrel is támogatjuk, amíg azt teszi, amire a megbízatása szól. Szövetségeseinket pedig biztosíthatjuk, hogy tiszteletben fogjuk tartani a barátsági, szövetségi és kereskedelmi szerződéseket”.⁴¹

Dubčekék ebből megérthették, hogy a „szövetségesek” egyre durvább fenyegetéseivel szemben a széles közvéleményre kell támaszkodniuk. A júliusi válságos események idején példátlan egység és fegyelem uralkodott az országban, de a pártvezetés felemás módon viselkedett. Határozottan visszautasították Moszkva és csatlósai varsói ultimátumát, de július 29-én úgy utaztak el Ágcsernyőre, hogy időnyerés céljából elfogadják az oroszok követeléseit. Az „ötök” varsói levele idején az LL rendkívüli kiadásban hozta a „Nincs miért elnézést kérnünk!” jelszavát rögzítő *Csak néhány mondat* című nyilatkozatot, amelyet jelentős kulturális személyiségek írtak alá. Július 25-én az LL címlapján közölte Had'ák karikatúráját, amelyen Brezsnyev mint Szent Flórián egy nagy vödör vizet zúdít a „ČSSR” feliratú kicsiny épületre, s a tűzoltó csizmájáig érő törpe Dubček így kiált: „...de hisz nem is ég!”.⁴² (Ágcsernyőn a szovjet delegáció rettentően fel volt háborodva, hogy nevetségessé tették a nagy államférfit, s Smrkovský telefonon igyekezett Pavel belügyminiszternél elérni a lapszám visszavonását, de erre nem volt törvényes lehetőség.⁴³) Közvetlenül a csúcstalálkozó előtt az LL újabb rendkívüli számot adott ki, amelynek címlapján a csehszlovák állampolgárok támogató üzenete volt olvasható Dubčekéknek: „Szocializmus, Szövetség, Szuverenitás, Szabadság”. A szöveget Pavel Kohout írta, s negyvennyolc óra alatt egymillió ember írta alá.

